

ER WORDT AAN ONS GETROKKEN

“En als Ik van de aarde verhoogd ben, zal Ik allen tot Mij trekken”.

Johannes 12: 32

Gemeente van Christus,

Nog steeds spreekt de figuur van Nelson Mandela tot onze verbeelding. Een man die diepe vernederingen heeft ondergaan en daarna tot de hoogste positie werd geroepen.

In de bijbel vind je ook zo'n opgang, bij Jozef, die van slaaf en gevangene onderkoning van Egypte wordt.

In veel hogere zin geldt deze dubbelheid van vernedering en verhoging ook van Christus.

Wij leerden vroeger ook over zijn *'staat van vernedering'* en *'staat van verhoging'*. Bij vernedering horen dan zijn lijden, sterven en begravenis, zijn neerdalen in het rijk van de dood; bij zijn verhoging opstanding en hemelvaart en dat Hij zit aan Gods rechterhand.

Maar nu is het toch merkwaardig, dat in het Evangelie naar Johannes door Jezus *vóór* zijn lijden gezegd wordt dat Hij *'verhoogd'* zal worden. En dan staat er bij dat Hij daarmee aanduidde welke dood Hij sterven zou. Vindt u dat niet opmerkelijk, gemeente?

Jezus zegt hier kennelijk, dat zijn lijden en sterven horen bij zijn *'verhoging'*.

Zijn kruis hoort dus in de optiek van Christus niet tot de neerwaartse, maar de *opgaande* lijn van zijn leven.

Jezus van de aarde verhoogd. Eerder sprak Hij daarover, tot Nicodemus in het bekende nachtelijke gesprek met deze zoekende mens. *“Gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft zo moet ook de Zoon des Mensen verhoogd worden....*

Jezus gaat in opgaande lijn.

die Uzelf ons hebt gegeven,
 ons in alles bijgestaan;
 dank voor wat Gij hebt geleden;

in Uw kruis is onze vrede.
 Voor uw angst en diepe pijn
 wil ik eeuwig dankbaar zijn.”

Ook in onze tijd heeft Jezus Christus een enorme aantrekkingskracht op miljoenen mensen. Dat is waar.

Maar tegelijk moeten we vaststellen, dat *niet allen* Hem aantrekkelijk vinden.

Velen hebben een kritische, negatieve relatie met de verhoogde Heer. Zij kunnen niet nalaten daaraan soms luid en duidelijk uiting te geven.

Dat is bepaald niet iets van vandaag of gisteren.

Reeds in de Vroege Kerk tornde de kerkleraar Origenes op tegen de felle bestrijder van de kerk en het geloof Celsus.

In 1917, het jaar van de Russische revolutie, werd een standbeeld voor Judas Iskariot opgericht.

De Franse evolutionist Jacques Monod schreef medio de vorige eeuw:

“Onze beschaving heeft al haar macht en welvaart te danken aan objectieve wetenschap; daarom moet zij zich bevrijden van het walgelijk animisme, waarvan de joods-christelijke religie de primitiefste vorm is”.

We leven in een tijd van Godsverduistering, ontkenning van God en Christus.

Velen zeggen ‘neen;’ tegen Jezus. En dat niet-gelovige volksdeel wordt almaar groter en velen van ons zien met een gevoel van diepe teleurstelling hun kinderen of kleinkinderen geheel los leven van Christus en van God.

We zien dus dat daar, waar Jezus roept en aan mensen trekt, een diepe *scheidingslijn* ontstaat tussen mensen en mensen. Mensen die zich door hem laten meetrokken en mensen die zich tegen Hem schrap zetten.

Dat verschijnsel, die scheiding, zag je al in de woestijn, toen sommigen bij de door Mozes opgerichte koperen slang hun gezicht afwendden en er niets van wilden weten. Anderen richtten hun ogen op het teken van Gods genade en werden gered.

De vraag is: waar staan *wij*?

Wat denkt u van Jezus? Innerlijk, ten diepste?

Nu wil ik toch met u wat scherper kijken naar het *verband* waarin de tekstwoorden van vandaag staan.

Het thema is: *wie is de leider van de wereld?* Jezus wil aan zijn toehoorders duidelijk maken, dat door zijn werk, door zijn verhoging van lijden tot heerlijkheid, de vorst van de wereld zijn macht verliest. Deze satanfiguur wordt eruit gegooid, er buiten gezet. Er komt een ingrijpende *machtswisseling*: de Mensenzoon wordt verhoogd.

Daar is echter wel een zware weg er heen, want die loopt via het kruis! Weggewerkt uit de wereld, opgehangen, begraven, voorgoed geëlimineerd, wordt Hij van Hogerhand opgetild boven de aarde.

De Mensenzoon blijkt de Zoon van God te zijn.

De Vader gaat zijn Zoon verhogen!

Door te sterven aan het kruis verwerft Jezus zich de hoogste positie op aarde en wordt Hij de nieuwe wereldleider.

En dan, vanuit de hemel, zal Hij een geweldige *aantrekkingskracht* uitoefenen op mensen.

Zo zegt Hij dat: *“Als Ik verhoogd ben zal ik allen tot mij trekken”*. Hij wil de hele mensheid (‘allen’) naar zich toe trekken. Dat is, gemeente, het doel wat Christus voor ogen staat. Mensen trekken.

Tot zichzelf en tot de Vader, door die enorme trekkracht die van de heilige Geest uitgaat.

Zo komt Hij ook tot ons.

Hoe vindt Hij ons? In welke positie? Waar wil Hij ons dan wel uit trekken? Is dat dan zo nodig?

De bijbel tekens scherp onze positie. Dat is schijnbaar een behoorlijke plek, vooral wanneer wij aan de goede kant van deze wereld zitten, dus niet zo in armoede en gebrek.

Maar dat laatste is niet het enige wat onze positie ten opzichte van God bepaalt. God kijkt ook naar ons *hart*. Of dat klopt voor Hem. Of dat helemaal aan Hem toebehoort. En dan blijkt, dat onze positie niet rooskleurig is. Dat ook wij van God zijn afgevallen en ons levensdoel ver buiten Hem om zoeken. Als Jezus ons omhoog wil trekken dan betekent dat zoveel als: omhoog uit de laagte, de diepte, de kuil waarin wij weggezakt zijn. De bijbel spreekt helder en duidelijk van zonde, ongerechtigheid, verkeerdheid, en allerlei gevolgen daarvan als leugen, hoogmoed, zelfzucht.

Jezus is gekomen voor schuldige mensen en vooral voor mensen die ook schuldig willen zijn, het willen zien en bekennen: Here, ik heb U zo nodig, om mij op te trekken uit de diepte naar U toe.

Kent u dat gebed, gemeente?

Jezus trekt aan U.

U mag meegetrokken worden uit het donker naar het licht. Dat staat vast. Hij is eindeloos genadig voor u.

Toch moet ik er u nog iets bij zeggen. Ik zei het daarstraks al: de verhoging van Christus liep *via het kruis*.

En nu is het zo, dat de verhoging van zijn kinderen eveneens niet zonder lijden kan. Nee, niemand van ons hoeft het verzoenend kruislijden van Christus over te doen of na te doen. Absoluut niet.

Maar wel betekent het volgen van Jezus het kruisigen van ons hoge ik. Je levert jezelf in. Je raakt je hoge toon kwijt.

Velen lokt deze ‘verhoging’; van ons niet aan. Je wil jezelf overeind houden. Dat is oermenselijk. Niet vallen, niks vernederen. Kun je geen christen zijn met behoud van al je eigen pretenties?

Nee, gemeente, dat kan niet. Kierkegaard heeft gelijk, als hij schrijft: “Wie Christus slechts in zijn hoogheid zou kunnen liefhebben, diens blik is onzuiver.... Gij ontkomt niet aan de vernedering”.

We gaan met Christus door lijden – aan onszelf, aan onze tijd en wereld – tot heerlijkheid. Door bekering heen tot het heil. Christus levert zichzelf niet uit aan mensen die zichzelf niet bij Hem inleveren.

Maar, gemeente, hoe geweldig fijn is de mogelijkheid van ons heil. Hoe geweldig zijn de gaven, is de genade voor ons! Wanneer u de ogen gericht houdt op de Gekruisigde, de Opgestane, de Verhoogde, zult u in Diens offer het wonder van de *liefde* van God ontdekken en eruit leven. Hier trekt een Liefde aan ons, die sterker is dan de zonde, sterker dan het leed, sterker zelfs dan de dood. Voel zijn trekkracht!

Mijn grootmoeder, nu reeds lang ontslapen, heeft op latere leeftijd Christus leren kennen. Als jonge vrouw deed zij niet veel aan het geloof, maar later kwam daar verandering in. Toen ik haar eens vroeg hoe zij tot geloof gekomen was, zei ze tegen mij: *‘Ik ben getrokken onder Ligtenberg’*.

Dat is een eigenaardig antwoord, vindt u niet, gemeente?

Het is een uitdrukking uit het bevindelijk spraakgebruik. Zij bedoelde daarmee dit te zeggen:

‘Ik ben door een preek van dominee Ligtenberg naar de Here Jezus Christus toegetrokken. Die preek heeft mij zo geraakt, dat ik het toen echt zeker wist: Christus geeft zich ook aan mij!’

Dus zij kon zich niet onttrekken aan de aantrekkingskracht van Christus. Wanneer je nu Schrift met Schrift vergelijkt, dan kun je zeggen dat dit trekkende werk een werk is van de *drie-enige God*.

Jezus zegt tegen zijn discipelen: *'Niemand kan tot Mij komen tenzij de Vader hem trekt'*. En hier: *'Ik zal ze tot Mij trekken'*. En wij leren uit de Bijbel duidelijk, dat het de werking van de *Heilige Geest* is die ons naar God toe trekt.

Gemeente: voelt u hoe God door Christus aan u trekt?

Aan u persoonlijk?

Van elke preek in de kerk gaat een aandrang uit om met je leven bij Christus te komen, je door Hem te laten meenemen.

Wie kan Christus weerstaan?

In de evangeliën kom je mensen tegen, veel mensen, die deze trekkende Jezus zijn gevolgd. Jezus trok hen. Hij trekt Levi en Zacheüs hun belastingkantoor uit, Simon uit zijn vissersboot, later Saulus uit zijn farizeeërbestaan.

Drie voorbeelden uit vele. Onweerstaanbaar kwam hij hen tegemoet. Immers, Christus brengt alles mee wat wij zo hard nodig hebben: liefde, vergeving, heil, troost, levensperspectief, hoop op toekomst. Vrede met God.

Christus is als de Verhoogde aan de rechterhand van de Vader in de hemel.

In deze beeldtaal wordt ons verkondigd dat Hij van God uit werkt aan ons behoud. Paulus schrijft het zo over Hem: *'Die ook ter rechterhand van God is, die ook voor ons pleit'*.

De plaats van de satan als openbare is ingenomen door deze Advocaat, deze Pleitbezorger. Want de 'aanklager' is neergeworpen, uitgestoten, die heeft geen macht meer. Christus heeft het laatste woord. En er is geen effectiever verdediging dan door Hem!

'En als Ik van de aarde verhoogd ben, zal Ik allen tot Mij trekken'.

De evangeliën en de brieven van het Nieuwe Testament *ademen de opstanding*, ze zijn daar vol van. Christus is de Verhoogde in dubbele

zin: verhoogd aan het kruis als het *Lam*, dat voor ons de dood in ging; verhoogd ook als de *Leeuw*, die overwonnen heeft.

Christus is de *magneet*, die allen tot Zich trekt, weg uit de gebondenheid aan de wereld, uit de vervreemding van God, uit de onmenselijkheid van de mens, uit de duisternis van de schuld, uit de schaduwen van de dood.

Gemeente, voelt U hoe Hij aan u trekt? Uitnodigend, met aandrang: geloof in Mij, geef je aan Mij over, leef met Mij, heb Mij lief.

Laat u meetrekken, dichter naar Hem toe, die het leven is, het licht, de waarheid, ook voor u en jou.

‘Ik zal ze allen tot Mij trekken’, zegt Jezus tegen zijn discipelen.

Let op dat ‘*allen*’.

In principe wil Christus *iedereen* bij zich hebben. Dat is zeer wijd en universeel.

Hij trekt de kring van de zijnen uiterst breed, eigenlijk grenzenloos. Daar zit Gods enorme verkiezende liefde achter, die kiest voor mensen.

Wij hebben dikwijls de neiging gehad om ‘verkiezing’ in verband te brengen met ‘beperking’, alsof we met een schriele, kleinschalige God te maken hebben. Zo is het niet. Niet bijbels ook. God wil ons allemaal.

‘*Allen*’, zegt Jezus.

Wel laat de praktijk, ook in onze tijd, zien, dat lang niet allen daarvoor willen gaan. Velen slaan deze uitnodiging af.

Het is uw en mijn verantwoordelijkheid ja of nee tegen Christus te zeggen.

Wij moeten wel zelf *kiezen*. Maar ik bid u, gemeente: *laat u trekken*.

Het zal u nooit berouwen met Hem mee te gaan.

Want wie door Christus getrokken wordt, wordt burger van een andere samenleving., een huisgezin van God, waar zijn wil wet is. Daar heerst de liefde.

Jezus Christus schenkt gemeenschap met de Vader maar ook met elkaar. De liefde van Christus bindt ons, mensen, samen. Je wordt niet op je eentje maar *met de anderen samen* volgeling van Jezus.

Dat is dus anders dan bloedverwantschap. Die kun je niet overdragen. Je bent familie of je bent het niet.

Een jongetje hield veel van de moeder van zijn vriendje. Op een dag vroeg hij hem: 'Zou ik jouw moeder niet kunnen krijgen?' Het radicale antwoord was: 'Nee, dat gaat niet, die is van mij!' Van mij, dus niet van jou... *uitsluitend*.

In de nieuwe geloofsgemeenschap met God door Christus is dat volkomen anders. Dat is een *inclusieve* liefde, die dus niet uitsluit, maar *insluit*: je mag er bij horen, bij Hem en bij al die anderen die Hem liefhebben.

Als iemand er buiten staat, dan is het omdat hij zichzelf heeft buitengesloten.

De oudere broer van de 'verloren zoon' staat er buiten, niet omdat hij *moet*, maar omdat hij het zo *wil*.

Daarbinnen triomfeert een genade die hij niet kan noch wil erkennen. Is dat tragiek? Ja, maar ook schuld.

'Ik zal ze allen tot Mij trekken...'

Waar brengt ons dat uiteindelijk?

Paulus weet dat: *bij Christus* en, zegt hij: *dat is verreweg het beste*.

Van de hemel weten we weinig.

Er wordt slechts in beeldtaal van gesproken: straten van goud, poorten van parels.

De kern is: God is daar alles en in allen. Je bent er bij Christus.

Daar gaat het heen met u, als dit leven voorbij is en het eeuwige leven bij de Eeuwige Zelf begint.

Het is het eeuwige rijk, dat open gaat voor allen, die meegetrokken zijn met Christus:

‘Toch overwint eens de genade
en maakt een einde aan de nacht’ (Gez.297 LvdK).

Lof zij u, Christus.

Amen.